EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 07 16
COM(2025) 421 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Investicijos į ES konkurencingumą ir technologinę lyderystę

{SWD(2025) 194 final}

European Commission

EUROPOS STRATEGINIŲ TECHNOLOGIJŲ PLATFORMOS (STEP) TARPINIS VERTINIMAS

Investicijos į ES konkurencingumą ir technologinę lyderystę

Komisijos ataskaita

Europos Parlamentui ir Tarybai

Šioje ataskaitoje pateikiamas Europos strateginių technologijų platformos (STEP)[1] įgyvendinimo iki 2025 m. kovo mėn. tarpinis vertinimas 2024 m. kovo mėn., atliekant dabartinės daugiametės finansinės programos (DFP) laikotarpio vidurio vertinimą, įsteigta **STEP yra vienas pagrindinių ES atsako į didėjančius iššūkius jos technologinei lyderystei ir pramonės atsparumui komponentų**. STEP nėra nauja finansavimo programa, kuria prisidedama prie jau ir taip sudėtingos finansavimo aplinkos[2]. **Tai novatoriška koordinavimo platforma**, valdanti ES investicijas **pagal 11 esamų ES finansavimo programų**[3], kuriomis siekiama remti ypatingos svarbos strategines technologijas trijuose – skaitmeninių ir giliųjų technologijų, švarių ir efektyviai išteklius naudojančių technologijų, taip pat biotechnologijų – sektoriuose, be kita ko, sprendžiant kvalifikuotos darbo jėgos trūkumo problemą. STEP įgyvendinimas priklauso nuo sutelktų investicijų pagal esamus fondus, suteikiamo **STEP (suverenumo) ženklo[4]** aukštos kokybės projektams ir sukurto **STEP (suverenumo) portalo[5], kuris padeda projektų rengėjams lengviau gauti finansavimą.** STEP remia įvairius paramos gavėjus, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ), startuolius, mokslinių tyrimų institucijas ir pramonės subjektus, kad padėtų jiems kurti ir tobulinti strategines technologijas, turinčias **didelį inovacijų potencialą** arba galinčias **sumažinti ES strateginę priklausomybę**.

Europos Komisija priima šį STEP įgyvendinimo tarpinį vertinimą, kaip reikalaujama pagal STEP reglamento 8 straipsnį[6]. Nors ši ataskaita paskelbta ankstyvame STEP įgyvendinimo etape (per anksti, kad būtų galima atlikti išsamų poveikio vertinimą), iš jos galima pasisemti vertingos pradinės patirties. Šiomis įžvalgomis ketinama remtis aptariant būsimas išlaidų programas pagal kitą DFP, kaip numatyta reglamente. Laikantis geresnio reglamentavimo reikalavimų, tarpiniame vertinime, remiantis turima informacija, vertinama, kokia apimtimi STEP pavyko pasiekti jai nustatytus tikslus. Tai daroma pagal penkis vertinimo kriterijus: veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, nuoseklumą ir Europos pridėtinę vertę. Prie šios ataskaitos pridedamame Komisijos tarnybų darbiniame dokumente pateikiama daugiau informacijos ir konteksto, remiantis įvairiais informacijos šaltiniais, įskaitant specialų kvietimą teikti informaciją, tikslines informavimo misijas valstybėse narėse ir keitimąsi informacija su nacionalinėmis valdžios institucijomis, pramonės atstovais ir mokslinių tyrimų institucijomis.

Atlikus vertinimą nustatyta, kad siekiant ES strateginių tikslų padaryta didelė su ES finansavimo išteklių valdymu susijusi pažanga. Valstybės narės ėmėsi veiksmų, kad įtrauktų STEP prioritetus į savo sanglaudos politikos programas – STEP tikslams **jau sutelkta apie 6,3 mlrd. EUR**[7]. Be to, įgyvendinant Komisijos valdomas ES finansavimo programas **pagal tikslinius kvietimus buvo sutelkta apie 9,5 mlrd. EUR,** o atrinktiems projektams jau skirta daugiau kaip 5,1 mlrd. EUR. Be to, aukštos kokybės strateginės vertės ES projektams suteikta **190 STEP ženklų**[8]. Nors dar **per anksti**

[1] Žr. Europos strateginių technologijų platforma – Europos Sąjunga (STEP).

[2] STEP reglamente Europos strateginių technologijų platformai nenumatyta jokių papildomų finansinių asignavimų, išskyrus tikslinį 1,5 mlrd. EUR Europos gynybos fondo biudžeto padidinimą su STEP susijusiems veiksmams finansuoti.

[3] Inovacijų fondą, Skaitmeninės Europos programą, Europos gynybos fondą, programą „Europos horizontas“, programą „ES – sveikatos labui“, Europos regioninės plėtros fondą, „Europos socialinį fondą +“, Teisingos pertvarkos fondą, Sanglaudos fondą, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir programą „InvestEU“.

[4] Žr. STEP (suverenumo) ženklą.

[5] Žr. STEP (suverenumo) portalą.

[6] STEP reglamente (8 straipsnis) reikalaujama, kad tarpinis vertinimas būtų baigtas iki 2025 m. gruodžio mėn.

[7] Nuo 2025 m. kovo 31 d. 11-oje valstybių narių Komisija iš viso patvirtino 38 su STEP susijusius sanglaudos politikos programos pakeitimus.

[8] Šis skaičius apima ir 11 STEP ženklų, kuriuos 2025 m. balandžio 3 d. suteikė Europos inovacijų taryba.

atlikti visapusišką vertinimą ir atsirado tam tikrų **su platformos įgyvendinimu susijusių sunkumų**, iš ankstyvų požymių matyti, kad **STEP veiksmingai nukreipia esamus ES finansavimo išteklius ypatingos svarbos sektoriams**, kurie yra būtini Europos technologiniam suverenumui.

Toliau apibūdinta šios ataskaitos struktūra. 1 skirsnyje vertinama įgyvendinant STEP iki šiol padaryta pažanga, daugiausia dėmesio skiriant konkretiems vietoje pasiektiems rezultatams. 2 skirsnyje apžvelgiama, kas buvo gerai ir ką būtų galima patobulinti, taip pat įvardijama pagrindinė iki šiol įgyta patirtis. 3 skirsnyje apibendrinami ir išdėstomi tolesni veiksmai.

1. STEP įgyvendinama sėkmingai

STEP buvo įtraukta į penkių Komisijos tiesiogiai valdomų ES programų – programos „Europos horizontas“, inovacijų fondo[9], Europos gynybos fondo (EGF), Skaitmeninės Europos programos ir programos „ES – sveikatos labui“ – įgyvendinimą. Iki 2025 m. kovo mėn. pagal šias programas buvo paskelbta iš viso 60 su STEP susijusių kvietimų teikti pasiūlymus ir du konkursai, atitinkantys STEP tikslus, o jų bendra finansavimo suma siekia 9,5 mlrd. EUR. Didžiausią dalį sudarė inovacijų fondo kvietimai teikti pasiūlymus, kuriais remiamos švarios ir efektyviai išteklius naudojančios technologijos. Kiti reikšmingi indėliai – Europos inovacijų tarybos specialus STEP „Scale Up“ kvietimas teikti pasiūlymus, pagal kurį atrinktiems pareiškėjams teikiamos investicijos tik į nuosavą kapitalą. Iki 2025 m. kovo mėn. pabaigos atrinktiems projektams trijuose įgyvendinant STEP nustatytuose strateginiuose sektoriuose jau buvo skirta apie 5,2 mlrd. EUR – didžioji dalis išteklių skirta švarioms technologijoms. Parama įgūdžiams ugdyti sudarė 53 mln. EUR ir buvo skirta pagal Skaitmeninės Europos programą aukšto lygio skaitmeniniams įgūdžiams ypatingos svarbos technologijų srityje remti.

Vykdant ES sanglaudos politiką, valstybėse narėse nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis STEP įgyvendinama sėkmingai. Iki 2025 m. kovo mėn. pabaigos valstybės narės parodė, kad yra labai suinteresuotos naudoti sanglaudos politikos išteklius STEP prioritetams remti. Komisija iš viso pateikė ir patvirtino sanglaudos politikos programų 38 pakeitimus, kad būtų galima perskirstyti 6,3 mlrd. EUR specialiai STEP nustatytiems prioritetams. Šie pakeitimai buvo susiję su 11 valstybių narių[10] programomis, visų pirma Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (ESF+) ir Teisingos pertvarkos fondo (TPF) programomis. Investicijoms į įgūdžių ugdymą, kurios yra svarbi STEP tikslų dalis, skirta apie 15 proc. asignavimų[11]. Be to, atrinktos valstybės narės[12] paskelbė 2 mlrd. EUR vertės kvietimus teikti pasiūlymus, skirtus su STEP susijusioms investicijoms, iš kurių 148 mln. EUR jau skirta konkretiems projektams, o per ateinančius mėnesius ir metus palaipsniui bus skiriama dar daugiau asignavimų.

2025 m. kovo mėn. pabaigoje pateikti skaičiai, susiję su STEP investicijoms skirtais asignavimais ir finansavimu, įskaitant išteklius, skirtus arba suteiktus investicijoms į įgūdžių ugdymą, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų įgyvendinimo, turėtų būti vertinami kaip vykstančio proceso momentinė apžvalga. Galima tikėtis, kad toliau įgyvendinant STEP bus imtasi daugiau į įgūdžius orientuotų iniciatyvų. Remiantis šiais rezultatais, STEP tikslams skirti nustatyti finansiniai ištekliai dar turi būti panaudoti konkretiems tiksliniuose technologijų sektoriuose vykdomiems projektams finansuoti. Jei

[9] Fondas finansuojamas iš ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) gautų pajamų.

[10] Prancūzija, Vokietija, Latvija, Lietuva, Rumunija, Italija, Ispanija, Danija, Nyderlandai, Austrija ir Lenkija.

[11] Duomenų vienetų apskaita susijusi tik su programomis, kuriose numatytos specialios STEP prioritetinės kryptys arba žinomos STEP skirtos sumos.

[12] Vokietija, Danija, Italija, Latvija ir Rumunija.

projektai jau buvo atrinkti finansavimui pagal su STEP susijusius kvietimus teikti pasiūlymus, **tikimasi, kad jie bus įgyvendinti per kelerius artimiausius metus. Dėl to dabartinės galimybės įvertinti, kaip įgyvendinant STEP sekasi remti strategines technologijas, tampa ribotos.**

Nuo 2025 m. kovo mėn. nė viena valstybė narė nepateikė savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų (EGADP) pakeitimų, kuriais būtų įtraukti konkretūs STEP prioritetai, ir nė viena valstybė narė nepasirinko perkelti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) išteklių į programos „InvestEU“ valstybių narių skyrių konkrečiai su STEP susijusioms investicijoms[13][14]. To priežastis gali būti **laiko apribojimai**, nes STEP įdiegta įvykdžius daugiau nei pusę EGADP įgyvendinimo plano.

Siekdama padidinti projektų matomumą ir sudaryti palankesnes sąlygas alternatyviam ir sudėtiniam finansavimui, Komisija iki šiol suteikė 190 STEP (suverenumo) ženklų. STEP ženklu siekiama pripažinti aukštos kokybės projektus, atitinkančius STEP tikslus, neatsižvelgiant į tai, ar jie gavo finansavimą, ar ne (dažnai dėl nepakankamo bendro finansavimo). Pats ženklas nesuteikia jokios garantijos, kad bus teikiamas alternatyvus arba sudėtinis finansavimas – **nuo 2025 m. kovo mėn. pabaigos projektai, kuriems suteiktas STEP ženklas, dar nebuvo finansuojami** iš ES sanglaudos politikos išteklių ar pagal EGADP. Tačiau pirmieji ženklai buvo suteikti tik 2024 m. spalio mėn., o tai reiškia, kad per ateinančius mėnesius šie ištekliai vis dar gali būti panaudoti.

2024 m. balandžio mėn. sukurtas STEP (suverenumo) portalas veikia kaip bendras internetinis informacijos apie su STEP susijusio finansavimo ir investavimo galimybes centras. Nuo 2025 m. kovo mėn. pabaigos portale buvo paskelbta daugiau kaip 70 kvietimų teikti pasiūlymus pagal įvairius finansavimo šaltinius (sanglaudos politika, Komisijos valdomos ES programos ir kt.). STEP portale pateikiamas žemėlapis su priimtų sanglaudos politikos programų pakeitimų apžvalga ir vieša projektų, kuriems suteiktas STEP ženklas, duomenų bazė, taip didinant skaidrumą ir suteikiant išteklių viešiesiems ir privatiesiems investuotojams, įskaitant ES lėšų valdymo institucijas valstybėse narėse. Vyksta techninis pasirengimas integruoti dirbtinio intelekto pagrindu veikiantį imitatorių ir pokalbių robotą, kad projektų rengėjams būtų lengviau nustatyti tinkamas ES finansavimo galimybes.

Siekiant išspręsti uždavinį nuosekliai įgyvendinti STEP 11-oje skirtingų ES programų, **buvo sukurti įvairūs koordinavimo mechanizmai**. Pirma, **buvo sukurtas STEP nacionalinių informacijos centrų tinklas ir visos valstybės narės[15] paskyrė jo atstovus.** Nuo 2024 m. iki 2025 m. pradžios tinklo atstovai posėdžiavo penkis kartus, jis tapo forumu, kuriame keičiamasi patirtimi, dalijamasi gerąja praktika ir paaiškinami STEP įgyvendinimo reglamentavimo ir veiklos aspektai. Antra, **tarpžinybinis Komisijos tinklas**, kuriame dalyvauja 14 generalinių direktoratų[16], reguliariai susitinka, kad suderintų

[13] Vis dėlto aštuonios valstybės narės (Bulgarija, Čekija, Suomija, Graikija, Malta, Rumunija, Ispanija ir Portugalija) prisidėjo prie programos „InvestEU“ valstybių narių skyrių ir penkios iš jų naudoja EGADP išteklius, siekdamos konkrečiai su STEP nesusijusių tikslų.

[14] Valstybėms narėms leidžiama 6 proc. savo EGADP išteklių skirti programos „InvestEU“ valstybių narių skyriui investicijoms į su STEP susijusias technologijas. Šis finansavimas papildo esamą galimybę perkelti iki 4 proc. EGADP lėšų į programą „InvestEU“ platesnio masto tikslams, tad iš viso galima perkelti iki 10 proc. lėšų. Valstybės narės, peržiūrėdamos savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, taip pat turi pirmenybę teikti tiems projektams, kuriems suteiktas STEP ženklas. Be to, ir Komisija, ir valstybės narės, konsultuodamosi su Europos investicijų banku (pagrindiniu programos „InvestEU“ partneriu) dėl investicijų ir atlikdamos kitų programą „InvestEU“ įgyvendinančių partnerių investicijų politikos patikras, privalo atsižvelgti į STEP ženklą.

[15] Iki 2025 m. kovo 31 d. tik Airija dar nebuvo paskyrusi nacionalinio kontaktinio centro.

[16] Biudžeto GD, Klimato politikos GD, Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD, Konkurencijos GD, Gynybos pramonės ir kosmoso GD, Ekonomikos ir finansų reikalų GD, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD, Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD, Pasirengimo ekstremaliosioms

finansavimo prioritetus, dalytųsi veiklos gairėmis bei geriausios praktikos pavyzdžiais ir stebėtų pažangą.

Be to, Komisija paskelbė kelis rekomendacinius dokumentus, įskaitant oficialias gaires dėl STEP taikymo srities[17], specialią brošiūrą nacionaliniams informacijos centrams ir valdymo institucijoms, taip pat atnaujintą pranešimą dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pakeitimo, kad į juos būtų įtraukti STEP prioritetai. Iki šiol Komisija, siekdama toliau remti nacionaliniu lygmeniu vykdomus įgyvendinimo veiksmus, surengė techninės misijas į devynias valstybes nares (Vokietiją, Prancūziją, Estiją, Latviją, Lietuvą, Rumuniją, Slovėniją, Portugaliją ir Graikiją).

2. STEP turi geras galimybes remti strategines technologijas ES, nors įgyvendinimo kliūčių vis dar yra

STEP atlieka gana reikšmingą vaidmenį nukreipiant ES finansavimo programas į strategines technologijas, tačiau sisteminės kliūtys riboja visapusišką jos potencialo išnaudojimą. STEP veikia kaip katalizatorius, padedantis **koordinuoti** esamas priemones ir nukreipti jas į ypatingos svarbos technologijas skaitmeninių, giliųjų, švarių technologijų ir biotechnologijų srityse, per trumpą laiką perskirstant didelius finansinius išteklius. Vis dėlto pagal STEP vykdomų ES finansavimo programų, kurios buvo parengtos prieš sukuriant STEP ir pagal kiekvieną iš kurių taikomi skirtingi tinkamumo kriterijai, paraiškų teikimo procedūros, terminai ir bendro finansavimo normos, gausa ir įvairovė varžo STEP įgyvendinimo spartą ir kokybę, o tai galiausiai riboja bendrą jos daromą poveikį.

Nors STEP ženklas padidino projektų matomumą, jo poveikis finansavimo panaudojimui dar nenustatytas. Tai lėmė **su laiku susijusios problemos[18] ir praktinės kliūtys.** Dabartinis suteiktų STEP ženklų regioninis pasiskirstymas valstybėse narėse rodo, kad jie santykinai labiau susitelkę labiau išsivysčiusiuose ES regionuose. Projektams, kuriems suteiktas STEP ženklas mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose, iš esmės galėtų būti skiriama palyginti didesnė sanglaudos politikos išteklių dalis. Paaiškėjo, kad praktiškai sunku derinti įvairių ES priemonių finansinius išteklius, nes jos veikia pagal skirtingas taisykles, įskaitant skirtingus tinkamų finansuoti išlaidų vertinimo metodus. Be to, STEP projektams taikoma valstybės pagalbos tvarka skiriasi priklausomai nuo projekto rūšies – projektams, kuriems taikomas STEP reglamentas, taikomas tik ribotas lengvatinis režimas[19], o tai, kaip pažymėjo kai kurios nacionalinės valdžios institucijos, gali riboti jų norą teikti finansavimą. Galiausiai pats tam tikrų STEP ženklą gavusių projektų, kuriuose dalyvauja dideli tarpvalstybiniai konsorciumai, pobūdis apsunkina jų galimą lėšų panaudojimą, nes tam reikėtų kelių valdymo institucijų vienu metu teikiamos paramos.

STEP portale, sukūrus vieną bendrą prieigą, sėkmingai suteikta supaprastinta prieiga prie informacijos apie finansavimo galimybes. Tačiau jo veikimas priklauso nuo atskirų paraiškų teikimo sistemų. Tikimasi, kad planuojami patobulinimai, tokie kaip dirbtinio intelekto pagrindu

sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucijos, Teisės tarnybos, Regioninės ir miestų politikos GD, Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD, Sveikatos ir maisto saugos GD, Generalinio sekretoriato ir Reformų ir investicijų darbo grupės atstovai.

[17] Komisijos komunikatas C/2024/3209. Tam tikrų Reglamento (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP), nuostatų gairės, 2024 m.; paskelbtas šiuo adresu: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

[18] Pirmieji STEP ženklai buvo suteikti tik besibaigiant vertinimo laikotarpiui.

[19] 2024 m. birželio mėn. Komisija iš dalies pakeitė Regioninės valstybės pagalbos gaires, kad padidintų didžiausią pagalbos intensyvumą remiamose vietovėse projektams, patenkantiems į STEP taikymo sritį, žr. EUR-Lex – 52024XC03516 – LT – EUR-Lex.

veikiančio imitatoriaus kūrimas, dar labiau pagerins jo veiksmingumą. Informacija apie dotacijas ir su viešaisiais pirkimais susijusius veiksmus pagal Komisijos tiesiogiai valdomas programas pateikiama Finansavimo ir konkursų portale. Tačiau iki šiol nėra vienos bendros prieigos, per kurią būtų galima rasti informaciją apie iš ES biudžeto teikiamas ir įgyvendinančiųjų partnerių, valstybių narių ir regioninių valdžios institucijų valdomas finansavimo galimybes.

Palyginti su pradine DFP struktūra, įgyvendinant STEP padidintos ES išlaidos ypatingos svarbos technologijoms, tačiau dėl struktūrinių programų skirtumų vis dar neįmanoma taikyti visapusiškai integruoto požiūrio, kuris būtų naudingas projektų rengėjams. Pavyzdžiui, kelios valstybės narės pateikė pavyzdžių, susijusių su projektais, kuriems inovacijų fondo buvo suteiktas STEP ženklas, tačiau jie gali būti netinkami gauti ERPF ir TPF paramą, nes pagal fondų teisiniuose pagrinduose numatytas reguliavimo nuostatas[20] neleidžiama jų naudoti įrenginiams, kuriems taikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS)[21], finansuoti. Dėl tokių neatitikimų mažėja STEP pajėgumas atlikti įvairius valdymo būdus vienijančios jungties funkciją ir atkreipiamas dėmesys į tai, kad sudėtinga įvairias finansavimo priemones suderinti *post hoc*.

Strategiškai STEP kuria Europos pridėtinę vertę, nes ištekliai ir dėmesys formuojant politiką sutelkiami į sektorius ir projektus, kurie yra itin svarbūs ES konkurencingumui ir ekonominiam saugumui ateityje. STEP yra visoje ES taikoma sistema, kuria skatinamos investicijos į ypatingos svarbos technologijas, nors STEP ženklo projektų regioninis susitelkimas labiau išsivysčiusiuose regionuose atspindi galimą iššūkį įtraukiam poveikiui.

STEP aktualumą patvirtina besikeičianti politinė darbotvarkė. Komisijos iniciatyvos pagal švarios pramonės kursą[22] ir konkurencingumo kelrodį[23] atspindi bendrą sutarimą, kad reikia remti strategines technologijas kryptingomis, suderintomis investicijomis ir veiksmais. Siūlymas išplėsti STEP taikymo sritį, kad ji apimtų ir gynybos sektorių[24], patvirtina jos potencialą pagal dabartinę DFP.

3. STEP ir toliau padės ateityje priimti sprendimus dėl ES finansavimo ir jais remsis

Nors STEP vis dar palaipsniui diegiama, ją įgyvendinant sėkmingai siekiama nustatytų tikslų. Platforma parodė, kokių privalumų teikia geresnis finansavimo programų koordinavimas siekiant nustatytų politikos tikslų. STEP portalas sėkmingai pristatomas kaip bandomoji iniciatyva, sutelkusi su STEP susijusias finansavimo ir investavimo galimybes į vieną bendrą prieigą atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams.

[20] 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo7 straipsnis ir 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas, 9 straipsnis ir 11 straipsnio 2 dalies h punktas.

[21] 2025 m. balandžio 1 d. Komisija paskelbė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto su tiksliniais sanglaudos politikos fondų reglamentavimo sistemos pakeitimais, įskaitant galimybę investuoti į operacijas, susijusias su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu, transportavimu, paskirstymu, saugojimu ar deginimu, į operacijas, kurioms inovacijų fondo suteiktas STEP ženklas, ir skirti didesnę ERPF paramą priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektams, kuriems suteiktas STEP ženklas (pvz., inovacijų fondo). Skelbiama svetainėje „Inforegio“ – „Modernizuota sanglaudos politika: Laikotarpio vidurio peržiūra“.

[22] Žr. COM(2025) 85 *final*.

[23] Žr. COM(2025) 30 *final*.

[24] Pasiūlymas dėl reglamento, kuriuo skatinamos su gynyba susijusios investicijos į ES biudžetą siekiant įgyvendinti planą „ReArm Europe“, COM(2025) 188 *final*.

Nepaisant šių laimėjimų, vertinime pabrėžiama, kad STEP veikia ribojama sudėtingos ir nelanksčios finansavimo aplinkos, ir atkreipiamas dėmesys į tai, kad reikia toliau koordinuoti veiksmus, kad ateityje būtų lengviau nustatyti būtinus strateginius prioritetus.

Žvelgiant į ateitį, STEP įgyvendinimo veikla toliau vykdoma visu pajėgumu. Iki 2025 m. kovo mėn. visoje ES buvo pateikta daugiau su STEP susijusių sanglaudos politikos programos pakeitimų. Šiame naujame etape daugiausia dėmesio bus skiriama jų priėmimui ir įgyvendinimui. Valstybės narės ir Komisija toliau skelbs kvietimus teikti pasiūlymus ir skirs finansavimą su STEP susijusiems projektams. Didėjantis Komisijos suteikiamų STEP ženklų skaičius ir didesni finansiniai ištekliai, skirti STEP tikslams nacionaliniu lygmeniu, užtikrina investuotojams aukštos kokybės projektų bazę. Norint įgyvendinti STEP užmojus iki dabartinės DFP pabaigos 2027 m., reikės **ir valstybių narių, ir Komisijos nuolatinių pastangų ir nepertraukiamo įsipareigojimo.** Šiuo tikslu Komisija toliau ieškos būdų, kaip padėti valstybėms narėms įgyvendinti STEP ir didinti ES finansavimo priemonių papildomumą.

Šiame antrajame įgyvendinimo etape STEP būtų naudinga platesnė taikymo sritis ir didesnės paskatos. 2025 m. balandžio mėn. Komisija pasiūlė į STEP įtraukti ketvirtąjį – gynybos – sektorių ir išplėsti finansines paskatas, teikiamas pagal STEP sanglaudos politikai. Šios naujovės buvo įtrauktos į pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo skatinamos su gynyba susijusios investicijos į ES biudžetą[25], ir į pasiūlymą dėl reglamento, susijusį su sanglaudos laikotarpio vidurio peržiūra[26]. Šiuo metu ES institucijos derasi dėl šių tekstų.

Šiame etape **nenumatoma tolesnių STEP veikimo pakeitimų**, taip pat atsižvelgiant į įgyvendinimo laiką, kurio reikėtų, kad būtų galima įvertinti galimą laikinos priemonės, baigsiančios galioti dabartinės DFP pabaigoje (2027 m. pabaigoje), naudą. **Vis dėlto didelė dalis įgyvendinant STEP įgytos patirties ir šios platformos trūkumai sprendžiant esamus uždavinius gali padėti parengti būsimą DFP, kaip numatyta STEP reglamente, visų pirma, kiek tai susiję su būsimo ES finansavimo konkurencingumui ir ekonominei konvergencijai skatinti planavimu.** Kai kurie pagrindiniai STEP tikslai, pavyzdžiui, geresnis ES finansavimo priemonių koordinavimas ir integravimas, taip pat paprastesnės galimybės paramos gavėjams gauti finansavimą taikant paprastesnes taisykles ir vieną bendrą prieigą, galėtų įkvėpti rengiant kitos DFP priemones.

[25] Žr. EUR-Lex – 52025PC0188 – LT – EUR-Lex.

[26] Žr. svetainėje „Inforegio“ – „Modernizuota sanglaudos politika: Laikotarpio vidurio peržiūra“.